

USNESENÍ

Krajský soud v Plzni rozhodl v hlavním líčení, konaném dne 13. května 2021 ve věci **obž. L [REDAKCE] N [REDAKCE]**, nar. [REDAKCE] v [REDAKCE], manipulačního dělníka, trvale bytem [REDAKCE], adresa pro účely doručování [REDAKCE],

takto:

Podle § 30 odst. 1 trestního řádu předseda senátu Mgr. Tomáš Bouček **není vyloučen** z vykonávání úkonů trestního řízení ve věci Krajského soudu v Plzni 5 T 10/2020.

Odůvodnění:

1. Obžalovaný N [REDAKCE] je stíhán pro zločin teroristického útoku podle § 311 odst. 1 písm. a), odst. 3 písm. a) tr. zákoníku za užití § 313 tr. zákoníku ve znění účinném do 31. 1. 2017, kterého se měl dopustit tím, že jako občan České republiky, v záměru podpořit svojí aktivní účastí v ozbrojeném konfliktu proti vládě Ukrajiny nelegální separatistické struktury na území Doněcké a Luhanské oblasti ve východní části Ukrajiny, které samy sebe deklarují jako tzv. Doněckou lidovou republiku a Luhanskou lidovou republiku, odletěl dne 22. 7. 2015 z Letiště Václava Havla v Praze do Rostova na Donu v Ruské federaci, odkud odjel na východní Ukrajinu do Donbaské oblasti, t.č. ovládaného tzv. Doněckou lidovou republikou a tzv. Luhanskou lidovou republikou, přičemž po příjezdu se nechal vyškolit, vyzbrojit a vystrojil organizovanými ozbrojenými složkami těchto struktur, a následně se aktivně zapojil do činnosti těchto složek a podílel se na různých vojenských úkolech jako práce v rozvědce, strážní služba, hlídkování v určených oblastech a rovněž se zapojil do bojů s ukrajinskými jednotkami bránícími svrchovanost a územní celistvost Ukrajiny se záměrem jim způsobit zranění či smrt, a takto na Ukrajině působil nejméně do dne 25. 1. 2016, načež přešel hranice Ruské federace a dne 31. 1. 2016 požádal na Českém velvyslanectví v Moskvě o vydání náhradního cestovního pasu a ještě téhož dne odletěl z Moskvy zpět do Prahy, přičemž tzv. Doněcká lidová republika byla skupinou protivládních separatistů nelegálně vyhlášena dne 7. 4. 2014 jako nezávislý stát, a tzv. Luhanská lidová republika byla skupinou protivládních separatistů nelegálně vyhlášena dne 27. 4. 2014 jako nezávislý stát, přičemž na jimi ovládaném území byly vytvořeny některé pseudostátní struktury především v oblasti vojenských a bezpečnostních složek, přičemž činnost těchto struktur a vyhlášení jejich nezávislosti bylo zcela v rozporu se články 17, 37, 73 a 132 Ústavy Ukrajiny.
2. Krajský soud v Plzni projednává věc v hlavním líčení. Dne 13. 5. 2021 podal obžalovaný námitku podjatosti předsedovi senátu Mgr. Boučkovi. Tu odůvodnil tím, že předseda senátu neumožnil obhájci vyjádřit se k provedenému důkazu, konkrétně výpovědi svědkyně Z [REDAKCE]. Podle názoru obviněného tím porušil právo na obhajobu, zakotvené v čl. 37 odst. 2 Listiny základních práv a svobod (dále jen Listiny) a čl. 40 odst. 3 Listiny. Nerespektuje také nález Ústavního soudu III. ÚS 62/95.
3. Podle § 30 odst. 1 trestního řádu z vykonávání úkonů trestního řízení je vyloučen soudce nebo přísedící, státní zástupce, policejní orgán nebo osoba v něm služebně činná, u něhož lze mít pochybnosti, že pro poměr k projednávané věci nebo k osobám, jichž se úkon přímo dotýká, k jejich obhájcům, zákonným zástupcům a zmocněncům, nebo pro poměr k jinému orgánu

Shodu s prvopisem potvrzuje Mgr. Jiřina Pavlovičová

činnému v trestním řízení nemůže nestranně rozhodovat. Úkony, které byly učiněny vyloučenými osobami, nemohou být podkladem pro rozhodnutí v trestním řízení.

4. Soud po zhodnocení všech relevantních skutečností dospěl k závěru, že námitka obžalovaného není důvodná. Je pravdou, že Listina v hlavě páté obsahuje ustanovení, upravující právo na soudní a jinou právní úpravu.
5. Podle čl. 37 odst. 2 Listiny každý má právo na právní pomoc v řízení před soudy, jinými státními orgány či orgány veřejné správy, a to od počátku řízení. Podle čl. 40 odst. 3 Listiny obviněný má právo, aby mu byl poskytnut čas a možnost k přípravě obhajoby a aby se mohl hájit sám nebo prostřednictvím obhájce. Jestliže si obhájce nezvolí, ačkoliv ho podle zákona mít musí, bude mu ustanoven soudem. Zákon stanoví, v kterých případech má obviněný právo na bezplatnou pomoc obhájce.
6. Tyto základné ústavněprávní premisy práva na obhajobu jsou pak konkrétně promítnuty do jednotlivých zákonných předpisů, v tomto případě především do zákona č. 141/1961 Sb. o trestním řízení soudním (trestní řád). Ten upravuje práva obviněného (zahrnující i právo na obhajobu) především v hlavě druhé, oddílu čtvrtém a pátém, ale i v dalších ustanoveních.
7. Námitka obžalovaného se konkrétně týkala postupu předsedy senátu v rámci prováděného dokazování v hlavním líčení. Pokud jde o právo vyjadřovat se k provedeným důkazům, to podle § 214 trestního řádu náleží toliko obžalovanému. Podle tohoto ustanovení obžalovaný musí být po provedení každého důkazu dotázán, zda se chce k němu vyjádřit, a jeho vyjádření se zapíše do protokolu. Zákon zde hovoří pouze o obžalovaném, nikoli o obhájci. Smyslem tohoto ustanovení je totiž právo obžalovaného vyjádřit se k obsahu důkazu a možnost tak kromě své výpovědi nadále uplatňovat obhajobu. Stejně tak nemůže být výpověď obžalovaného nahrazena výpovědí obhájce. Kdyby zákonodárce měl v úmyslu dát právo vyjádřit se k provedenému důkazu i obhájci, musel by jí zákonitě dát i státnímu zástupci, poškozenému či zúčastněné osobě. Tak tomu ale není. Trestní řád v ustanovení § 214 nehovoří o jiných stranách (byť v jiných ustanoveních tak činí), ale pouze o obžalovaném.
8. Soud samozřejmě nemůže upřít obhájci právo na vznášení námitek procesní povahy, souvisejícími např. s nepoužitelností důkazu a podobně. K obsahu provedeného důkazu se však vyjadřovat nemůže. A právě to obžalovaný, resp. obhájce požadovali. Zde je třeba připomenout, že uvedené ustanovení vychází nepochybně z čl. 38 odst. 2 Listiny, podle kterého každý má právo, aby jeho věc byla projednána veřejně, bez zbytečných průtahů a v jeho přítomnosti a aby se mohl vyjádřit ke všem prováděným důkazům. Veřejnost může být vyloučena jen v případech stanovených zákonem.
9. Předseda senátu tedy neučinil nic jiného, než to, co je jeho povinností, uloženou mu § 203 trestního řádu, tedy postupoval při provádění důkazů striktně podle trestního řádu. Právo na obhajobu, zakotvené ve výše uvedených ustanoveních Listiny rozhodně neznamená, že obhájce může požadovat výkon obhajoby nad rámec zákonné úpravy.
10. Pro úplnost je třeba uvést, že nález Ústavního soudu III. ÚS 62/95, kterým obžalovaný argumentuje, vůbec nedopadá na právě projednávanou otázku, neřeší právo obhájce na duplicitní vyjádření k důkazu vedle samotného obžalovaného.

11. Lze tedy uzavřít, že předseda senátu Mgr. Tomáš Bouček nemá poměr k projednávané věci ani k obžalovanému či jeho obhájci, pro který by nebyl schopen nestranně rozhodovat. Za takový poměr nelze rozhodně označit postup při provádění důkazů, který je v souladu s trestním řádem.

Poučení:

Proti tomuto usnesení je přípustná stížnost do 3 dnů ode dne jeho oznámení k Vrchnímu soudu v Praze prostřednictvím soudu podepsaného.

Plzeň dne 13. května 2021

Mgr. Tomáš Bouček, v.r.
předseda senátu